

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVII.—LETO XXXVII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JANUARY 27, 1954

STEVILKA (NUMBER) 18

Novi grobovi

JOHN HARTMAN

Nagroma je umrl v ponedeljek na svojem domu John Hartman, star 53 let, stanujoč na 20701 Arbor Ave. Rojen je bil v Brooklyn, N. Y., in družina je prejela živela v Nutley, N. J. Sedaj je bil uposlen kot prodajalec zemljišč pri Euclid Homes Co.

Tukaj zapuščala soproga Katherine, rojena Pike, štiri otroke: John ml. in Karen tukaj, v New Jersey, hčeri Virginia in Joan ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 1.30 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., na Lakeview pokopališče.

JOHN DOLŠEK

Snoči je umrl v Mestni bolnišnici John Dolšek, p. d. Turče, star 66 let, stanujoč na 5514 St. Clair Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri. Pogreb se vrši v petek iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda.

KAREN MARIE KAHL

Snoči je umrla na domu Karen Marie Kahl, 18 mesecev stara hčerka William in Marie Kahl iz 887 E. 210 St. Dekliško ime matere je bilo Recher. Poleg staršev zapuščala stara očeta in stari materi Mr. in Mrs. William in Mary Kahl ter Mr. in Mrs. Louis in Mary Recher, ki so dobro poznani v Euclidu. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

Pogreb Antonije Kness

Pogreb pokojne Antonije Kness se vrši v soboto zjutraj ob 9. uri iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

RAZNE VESTI S SVETA

Ameriški senat je z 81 glasovi odobril varnostno pogodbo med Zedinjenimi državami in Južno Korejo. Proti je glasovalo samo pet demokratov in en republikanec, drugi so bili odsotni. To je prva pogodba, ki obvezuje Ameriko, da vojaško pomaga če bi bila Južna Koreja, torej azijska država napadena.

V Ameriki se nahaja predsednik turške republike Bayar. Danes v sredo bo obiskal predsednika Eisenhowerja. Bayar bo prihodnji tork posetil mesto Cleveland. On bo za pokojnik čestnim predsednikom Edwardom Benešom drugi inozemski državni poglavar, ki je obiskal Cleveland.

V Ameriki se nahaja znani hribolazec Hillary, ki je premagal najvišjo goro sveta, Mt. Everest. Potoval bo po Ameriki in predaval o zavzetju te gore.

Komunisti na Koreji so pristali na to, da 21 Amerikancev-komunistov z drugimi južnimi Korejci in enim angleškim mornarjem, tudi komunisti, gredo v Severno Korejo.

Šef ameriške delegacije Dean bo danes razpravljal o državnem tajništvu, o komunistični ponudbi, da se obnovijo pogajanja na Koreji.

KDO BO ZMAGAL--ALI BRICKER ALI EISENHOWER?

WASHINGTON, 27. januarja—Za danes, v sredo, je napovedana v senatu razprava o znanem predlogu ohijskega republikanskega senatorja Brickerja, da se spremeni ameriška ustava, ki daje predsedniku ameriške republike oblast in moč, da se pogaja z drugimi državami in sklepa z njimi mednarodne pogodbe. Bricker stoji na stališču, da postanejo te pogodbe za Ameriko kot njen notranji zakon veljavne le, če jih sprejmejo ameriške zakonodajne zbornice.

Vprašanje je važno in gre na ravnost za oblast urada ameriškega predsednika vobče in za prestiž sedanjega predsednika Eisenhowerja kot političnega voditelja svoje stranke. Eisenhower je osebno posegel v to debato in gladko zavrnil Brickerjeve predloge. Eisenhower trdi, da bi ta zakon, če bi bil sprejet, onemogočil vsako mednarodno pogajanje, s čemer pa bi bili bistveno oškodovani tudi ameriški interesi sami. Ameriški predsednik bi imel kratkoma lo veza ne roke in druge države bi se ne mogle pogajati z Ameriko, ker bi vedele, da obstoja zakon, ki prepričuje, da bi se sklenilo kaj definitivnega.

Debatna v senatu je bila napovedana že za včeraj, pa se je odložila, ker se je upalo, da pride do kakega kompromisa. Senator Bricker je stal dosledno na stališču, da je za kompromis, ta kompromis pa mora v bistvu vsebovati vse to, kar on zahteva.

Delavski zakon v debati

"Poskusimo—morda bo to, kar je Eisenhower predlagal glede sprememb Taft-Hartleyevega zakona, možno spraviti v praktično izvajenje." To bi bila osnovna politika delavskega tajnika Mitchella. Trenotno gre za glavno točko Eisenhowerjevega predloga o stvarkih pod kontrolo državne oblasti. Ali naj državna oblast intervenira že pri glasovanju o stavki, ali šele tedaj, ko se je stavka že začela. Mnenja gredo narazen. S tem pa še ni rečeno, da bi predlog o državni kontroli nad stvarkami sploh bil sprejet!

Delavstvo to točko kratkoma lo odklanja. Eisenhower je odbil delavstvo tudi s tem, ko je imenoval vodstvo federalne komisije, ki urejuje delavska vprašanja. Je republikansko in reakcionarno in John Lewis, vodja rudarjev, je poslal v Belo hišo brzojav: "Za delavstvo nesprijemljivo. Protestiram!"

Gospodarski položaj

Takoj potem, ko bo jutri, v četrtek, kongresu predložena Eisenhowerjeva gospodarska politika, bo odrejeno zaslišanje pred skupnim odborom spodnje zbornice in senata, da člani federalne vlade iznesejo svoje poglede

na trenotni gospodarski položaj v Ameriki. Zaslišani bodo tajniki federalne vlade: Humphrey, Mitchell, trgovinski tajnik Weeks, kmetijski tajnik Benson in tajnica Ovea Hobby, ki načeljuje tajništvu za vzgojo, narodno zdravje in socialno politiko. To zaslišanje naj dokaže, da Ameriki ne grozi kaka depresija in da je na poti nadaljevanje blagostanja.

Varsivo otrok in davki

Davčni in proračunski odbor spodnje zbornice je sprejel predlog, da naj bodo stroški za varstvo otrok, če eden od staršev dela, pa mora imeti na domu varuhinjo, izvzeti od osebne dohodnine do zneska \$600 na leto. Te ugodnosti pa bodo uživali le vdovci, oziroma vdove in ločenci, ne pa zakonski par, če sta oče in mati oba na delu, za otroke pa mora skrbeti nekdo drugi. Nadalje gre za otroke pod varstvom le do starosti deset let. Prihranek za prizadetega bo znašal približno \$100 na leto. Prizadeh bo okrog 400,000 upravičencev.

40-letnica poroke

Včeraj sta obhajala Mr. in Mrs. John Zitnik, stanujoča na 6912 Bayliss Ave., 40. obletnico svojega srečnega zakonskega življenja. Otroci, sorodniki in prijatelji izrekajo slavlencema svoje iskrene čestitke ter jima želijo zdravja in sreče, da bi dočakala zlato poroko!

Mr. Zitnik je doma od sv. Pavla pri Ljubljani, njegova žena pa od St. Vida pri Stični na Dolenjskem.

Preselitev

Poznana društvena in kulturna delavca Mr. in Mrs. John Terlep sta se preselila iz Chickasaw Ave. na 18606 Cherokee Ave. Njuna nova telefonska številka je sedaj: IV 1-2066.

POLICAJI—V SMRT

BERLIN, 26. januarja — Zapadno nemški radio je javil, da je bilo 12 policajev vzhodno nemške ljudske policije obsojenih na smrt. Obtoženi in obsojeni so bili radi tega, ker niso hoteli izvrševati povelja višnjih oblasti.

ZGODBA MAROŠKEGA SULTANA

Francoska vlada je odstranila državnega poglavarja francoskega Maroka, ki ima uradni naslov sultan. Šlo je za 44-letnega Mohammeda Bena Youssefa, katerega je internirala na otoku Korziki. V Maroku zadnje dni nekaj ni v redu. Francija je zapletena v notranje nemire ne samo z domačini, marveč tudi s Frankovo Španijo, ki ima v Severni Afriki tudi svoj Maroko. Domače prebivalstvo je istega pokolenja.

Maročani si želijo Youssefa nazaj in ne marajo sedanjega sultana Mohammeda Bena Arafata, katerega jim je francosko vlada vsilila lanskega avgusta potem, ko je Youssefa pripeljala na Korziko. Francoski oblasti je prišlo

na uho, da ima arabski svet na čelu, da Youssefa na Korziki ugrabi in ga odpelje nazaj v Maroko. Francozi so Arabce prehiteli in Youssefa odpeljali na skrivnoven način z letalom daleč na obalo Južne Afrike, verjetno na francoski otok Madagaskar. Youssef je protestiral, češ, da je slabega zdravja in da ne bo prenesel napovratne potovanja. To ni zaleglo. Toda Youssefu se tudi na novem bivališču ne bo slabo godilo in se ne bo dolgočasil. Z njim so odšli tri njegove zakonite žene, dva sinova in sedem priležnic, 12 jih je pa ostalo na Korziki. Verjetno bodo morale iti nazaj v Maroko. Najmlajša žena Youssefa je v šestem mesecu nosečnosti.

"GOSPOD PREDSEDNIK—STVAR SE PONAVLJA"

Senator Wayne Morse iz Oregona je napisal v glasilo delavske unije C.I.O. odprto pismo na predsednika Eisenhowerja in piše: "Je zelo zanimivo listati po zapisnikih kongresa zadnjih dvajstih let, ko je Herbert Hoover šel po političnih in gospodarskih potih, ki so zelo slična Eisenhowerjevim.

Je zelo zanimivo listati po teh zapiskih onih dni in brati, kako so člani senata svarili merodajne in odgovorne politike na položaj; ki so dalje hoteli, naj ameriško ljudstvo pripozna, dokler ne bo prepozno, da vodi gospodarska politika Hooverja in Mellona v gospodarsko propast. Na žalost se iz teh časov nismo naučili ničesar. Kolikokrat naj še delamo iste napake? Gospod predsednik, gospodarska zgodovina se lahko ponovi zopet in sama v sebi."

Jež in lisica

Clevelandski sodnik Merrick bo imel dne 8. februarja rešiti zanimiv zakonski spor.

Joseph Kindler, star 59 let s stanovanjem na Edgewater Drive N. W. se je dne 11. junija leta 1952 seznanil s 50-letno vdovo Mary Green. Že 21. junija istega leta se je poročil. Se pred poroko se je Mary Green preselila k njemu.

Kindler je bil do Greenove odkrit in ji je razodel vse svoje premoženje. Da ima \$35,000 v delnicah in bondih, \$17,000 v gotovini, naloženi na banki, da ima restavracijo, še eno stanovanje, kake hišo, drugo restavracijo, ki je v najemu, skratka, da ima na leto \$125,000 dohodkov.

Mary Green, komaj poročena Kindler, je že dan po poroki pripeljala na njegov dom svojo 17-letno hčerko Mary Jane. V naslednjih treh mesecih je vselila tri svoje sinove, nato svojega brata, starega 50 let, nato še svojega zeta in njegovo hčerko. Nato še petletnega vnuka.

Ko je bil Kindler lanskega oktobra v bolnici, je Mary vodila restavracijo. Po prihodu iz bolnice je ugotovil, da dohodki iz restavracije niso pravilno izkazani. Zelo značilno je nadalje, da je v času, ko je bil Kindler v bolnici, njegova žena naložila na banki \$15,000 na svoje ime. Sama je bila prej brez premoženja.

Joseph Kindler zahteva razporo, kateri se Mary seveda protivi, in pač pa zahteva ločitev brez razporoke in pa, da ji sodnija pripozna—alimoni.

Iz bolnišnice

Mrs. Mary Boldan se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 14200 Thames Ave., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice, ki jih je prejela. Prijatelji jo sedaj lahko obiščejo na domu.

AMERIKANCI V CHILE

SANTIAGO, Chile, 26. januarja — Oddelek ameriškega letalstva, sestojč iz 19 letal, se nahaja v Chile, da se udeležijo triinšestdeset letalske razstave. V četrtek se ta oddelek skupno z domačimi letalci udeležijo "kontinentalnega poleta" in bo obiskal najprvo Buenos Aires v Argentini.

Mrzli Berlin tudi ogledalo konference: Začetkoma propaganda, kdaj stvarnost?

DRŽAVNI TAJNIK USA DULLES ODGOVARJA MOLOTOVU

BERLIN, 26. januarja—Berlin je v januarju mrzel. Temperatura se giblje okrog ničle ali pa pod njo. Berlin pozna v tem času neko svinčeno mrzlo meglo, ki reže prav skozi obleko. Tudi zunanje lice Berlina je v tem času mrzlo, ko opazuje ljudi. Zdi se, da se je to ozračje prenesele tudi v notranost berlinskega poslopja, kjer zasedajo štirje zunanji ministri, ki naj rešijo dva evropska vprašanja—nemškega in avstrijskega.

Kaj bosta govorila francoski zunanji minister Georges Bidault in britanski zunanji minister Anthony Eden, je bilo vnaprej jasno. Zanimanje je rastlo za nastop sovjetskega zunanjega ministra Molotova, ko so se zapadni zavezniki spraševali ali bo spravljal ali pa nedostopen. Po njegovih prvih izjavah bi se zdelo, da je nedostopen. Če bi ne izslušili propagande od tega, kar se bo na konferenci sami in v raznih njenih podoborih v teh dneh razvilo, bi lahko trdili, da je konferenca že vnaprej obsojena na smrt. Da bo končala brez uspeha. Diplomati je naj gredo domov.

Molotov napada Ameriko

Sovjetski zunanji minister Molotov se je v svojem govoru v glavnem bavil z Združenimi državami, katerim je očital: Ameriška vojaška oporišča okrog po svetu so samo za to, da grozijo Sovjetski zvezi. Amerika bo v tej politiki propadla.

Amerika je kriva, da ni prišla komunistična Kitajska, ki je edina zakonita predstavnica kitajskega ljudstva, med Združene narode.

Amerika je kršila dogovor o premirju na Koreji, ko je šlo za vojne ujetnike. (Molotov se v tej točki pridružuje kitajskim in severno korejskim komunistom, ki so zahtevali, da se vojni ujetniki v noči 22. na 23. januar ne pustijo na svobodo, marveč ostanejo v taboriščih, dokler posebna politična komisija ne bo odločila o njihovi usodi.)

Združene države vodijo zoper Sovjetsko zvezo gospodarski boj kot in so s tem škodile mednarodni trgovini.

Združene države podpirajo nemške militariste, ki se pripravljajo na maščevanje in na nov napad na Evropo.

Molotov se je zavzel za to, da naj bo kitajska delegacija pripoznana kot članica te konferen-

ce in se konferenca "štirih" razširi v konferenco "petih."

Glede združene Nemčije bi bil Molotov za tako Nemčijo, če bi bila miroljubna in demokratična. (Pojm "demokratičen" so pojmovali med svetovno vojno in poslej Sovjeti po svoje, to je po komunistično, zapadni zavezniki po svoje, kakor je pač državnoopravno urejen zapadni svet. To, kar smo trdili vedno do sedaj, kadar je šlo za sovjetsko politiko do Nemčije: Ali Vzhodna Nemčija sovjetizirana, kakor je in kakor naj bo, pa brez ostale Nemčije. Ali Vzhodna Nemčija, vključena v zedinjeno Nemčijo, ki pa mora biti enako sovjetizirana. Če ne, Sovjeti raje ostanejo pri eni, to je sovjetizirani Vzhodni Nemčiji.)

Molotov se ni bavil ne s konkretnimi predlogi, kako si zamišlja zedinjeno Nemčijo ali o njenih mejah, marveč je vezal azijska in evropska vprašanja skupaj tako, da mu je francoski zunanji minister Bidault odgovoril: "Zakaj naj bo usoda Avstrije zvezana z usodo Koreje?" Zakaj torej Molotov spravlja na dan korejsko vprašanje, ko gre na tej konferenci izključno za nemško in avstrijsko vprašanje. Zakaj začneja vprašanje priznanja ali nepriznanja Kitajske tudi v zvezi z gornjima vprašanjema. (Kakor Amerika tudi Francija komunističnega režima na Kitajskem ni priznala.)

Taktika Molotova

V krogih zapadnih zaveznikov se priznava, da se je Molotov obnačal predvsem na Francijo in Veliko Britanijo, kateri hoče odcepiti od Amerike. Njegova beseda o svobodni trgovini brez oziroma državne režime, je voda na angleški mlin, ki tako trgovino zagovarja. Njegovo razpravljanje o Kitajski je voda na mlin francoske politike, ki hoče končati vojno v Indokini, ker je ta vojna v glavnem poleg

Moskve odvisna tudi od Kitajske. Vsaj začetkoma konference sta dala Anthony Eden in Georges Bidault Molotovu na znanje, da ju ta vaba ne mika. Oba sta namreč vztrajala na tem, da ostane pri točki-dnevnege reda, kakor je bil dogovorjen, to je nemško in avstrijsko vprašanje.

Kako sporno pa je to vprašanje, zlasti nemško, naj navedemo, da so se štiri države, ki so sedaj zastopane po svojih zunanjih ministrih na tej konferenci, celo leto pogajale med seboj in da je bilo med Vzhodom in Zapadom izmenjanih 11 diplomatskih not, ki so se tikale le te konference.

Se nekaj moramo pripomniti. Nekaj se govori skozi okno za javnost, torej v propagandne namene. Drugo pa je, kar se govori za zaprtimi vrati, ko gre za pogajanja o jedru vprašanja. Včasih se s propagando začne, ne pa tudi konča. Nekaj je gotovo. Če razgovori za zaprtimi vrati ne bodo prešli preko propagande, kakor je bila odprta seja, potem je konferenca v Berlinu, toliko pričakovana in toliko zaželjena, obsojena na popoln neuspeh.

Dulles odgovarja Molotovu

Ameriški državni tajnik si je izgovoril čas, da preštudira besedilo govora Molotova. Zato se je kot zastopnik Amerike oglasil kot zadnji in je govoril šele danes. Dulles je v glavnem izvajal:

Odgovor na odgovor Dullesa

Kar je predlagal Molotov, je ameriški tajnik zavrnil in odvrzel. Kitajska ne more biti članica sedanje konference. Kitajska ne more biti članica bodoče pet-članske konference, ki naj se peča s svetovnim mirom. Dulles je označil Kitajsko kot napadalno na Koreji.

Vendar pa so zapadni zavezniki bili v soglasju, da pustijo Molotova govoriti danes o Kitajski, ne da bi se sprožila o njegovih izjavanjih kaka debata. Nato pa se preide na vprašanje Nemčije in Avstrije. Molotov govori o Kitajski danes popoldne.

RAZVAJENI KAZNJENCI

GATESVILLE, N. C., 26. januarja — Uprava tukajšnje kaznilnice je odredila, da se s televizijskimi prenosi preneha ob devetih zvečer. Kaznjenci, 50 po številu, so protestirali in v znak protesta razbili okna in električne žarnice.

WHITE MOTOR CO. NAPREDUJE

Podjetje White Motor Company je imelo v letu 1953 promet za \$170,000,000. Cisti dobiček je znašal \$5,000,000. Za podjetje je bilo leto 1953 zelo ugodno in se da primerjati skoraj z letom 1947, ki je pomenilo višek ugodne bilance za to podjetje.

Pismo iz domovine

Na naslov Mr. Frank Lesar na 15804 Huntmere Ave. je prišlo pismo za Antona Lesar, katero mu piše Marija Lesar. Nova vas pri Rakeku. Pismo se dobi na zgornjem naslovu.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA KONČANA Z UMOROM IN SAMOMOROM

V Clevelandu se je včeraj odigrala družinska tragedija, ko je 49 let star Richard Cleeve ustrelil svoj 39 let staro ženo Florence, nato pa še sebi pognal kroglo v glavo.

Zakonca Cleeve sta bila poročena od leta 1934. V tem času sta imela več družinskih prepirrov in nesporazumov. Žena je dvakrat preje tožila za razporo, a sta se zakonca obakrat sporazumela. Prošlega aprila je zopet prišlo do razprtja in žena je vložila tožbo na razporo. Zaslišanje se je vršilo včeraj zjutraj. Na poziv na zasliševanje se mož ni odzval in sodnik je ženi dal razporo in ji prisodil varuštvo 17-letnega sina in 19-letne hčere.

Po sodnijskem oprasku se je

žena podala v Mars lekarno na Prospect Ave. in E. 9th ceste na prigrizek, predno bi se zopet javila na delo v bližini lekarn. V lekarno ji je sledil mož, ki jo je očividno čakal pred poslopijem, kjer je uposlena. Sledil je prepričano zakoncu, kateremu je bilo priča veliko ljudi, ki so se v lekarni nahajali baš ob istem času na opoldanskem prigrizku. Naenkrat je mož potegnil iz žepa samokres, ga pomeril proti ženi in ji oddal en strel v čelo, drugega v prsa, en strel pa je zadel razložbeno omaro v lekarni, četrti strel pa je oddal sebi v sence. Žena je bila na mestu mrtva, dočim je mož umrl danes zjutraj v bolnišnici.

Odkar sta bila zakonca naražena, je mož živel v Akronu, žena pa na 1910 E. 85 St.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ALI NAJ BOJKOTIRAMO RUSIJO?

Država ima svoje življenje, kakor ga ima človek—z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi. Seveda državo predstavlja zopet človek in po človeku se država tudi izživlja.

Človek ima prijatelje in sovražnike. Tako tudi država. Kako se obnašaš do sovražnika? Z njim se prepiraš; je pa še eno drugo sredstvo, ki je hujske od prepira in zmerjanja in temu sredstvu pravimo ignoriranje. Kakor da sovražnika ni, oziroma bolje rečeno, naj bi ga ne bilo. Prenešeno na državno življenje, pravimo temu ignoriranju včasih bojkot, včasih blokada. Država naj ne živi ali pa jo dajmo onemogočiti. Najhujsše sredstvo v tem bojkotu ali blokadi, da se državi odvzame življenje, je to, da jo kot sovražnika gospodarsko izstradamo. Ta država naj ne dobiva prepotrebnih sredstev, gospodarskih dobrin, ki jih nima doma, pa bo končno morala pasti na kolena. Tako so si mnogi zamišljali politiko do Sovjetske zveze, katero naj bi na ta način, če ne uničili, pa vsaj za življenje onesposobili.

Komunizem ima svoje določene cilje. Glavni pa je ta, da hoče vreči sedanji kapitalistični državni red, kjer še obstoja in tudi s svoje strani izvajati neke vrste bojkot, blokado teh držav. Seveda na svoj način.

Kjerkoli se je pojavil komunizem, je brez izjeme šlo za države, ki niso bile moderno agrarno razvite, gotovo pa ne industrijsko. Izjemo dela le Češkoslovaška, ki je bila tako v agrarnem, kakor v industrijskem razvoju na višini. Komunizem je povsod izdelal iste gospodarske programe. Deželo je treba industrializirati, elektrificirati, jo skratka napraviti gospodarsko samostojno in neodvisno od druge države. Gre pri tem tudi za komunistično propagando; kajti če naj komunizem pritegne ljudske mase za seboj, naj jim pokaže, da je potreben, pa tudi, da nekaj zna. Tako se izživlja komunizem na domačem polju.

Če pa bojuje boj na zunanjem polju, mora oslabil kapitalistične države. Te pa so bile dobavitelji tej domači državi, ki je bila, kot povdarjeno, zaostala. Če se industrializira, elektrificira itd., itd., potem bo sama sebi zadostovala, potem bo tudi odpadel kapitalističnemu svetu velik odjemalec, velik trg.

Gre tedaj za dva gospodarska boja, ki imata v ozadju gotovo idejo. Kljub temu boju, kljub podčrtanim idejam, pa se navadno zgodi, da ne gre vse tako gladko pa načrtu. Pokaže se znova, da so države med seboj odvisne in povezane. Kapitalistična država, ki ima razvito industrijo, običajno nima doma vseh surovin, ki so potrebne za industrijo. Mora jih toraj uvažati. Obratno naletijo komunistične države na težave, da kljub vsem programom in načrtom, kljub ideologiji in principom iz nič le ne morejo ustvariti nekaj. Če naj začnejo z industrializacijo, rabijo iz tujine stroje, ki jih doma še nimajo. Doma pa imajo surovine, ki jih v tem slučaju morajo dati industrijski državi v zamenjavo za stroje. Morda je komunistična država tudi agrarno šibka in nima interesa, da bi svoje prebivalstvo izstradala. Živež mora torej priti iz tujine v zamenjavo za industrijske surovine.

Boj za te surovine je znan. V zadnjem času je postala interesantna Indokina, ki je polna in bogata na industrijskih surovinah, ki jih potrebuje tudi ameriška industrija. Dvomimo, da bi se Združene države tako silno zanimale za Indokino in dajale Francozom tako visoko pomoč, če bi šlo le za vprašanje političnega režima, ali naj bo ta režim demokratičen po vzoru zapadnega sveta, ali komunističen. Ozadje teh bojev je bolj gospodarsko. Tega gospodarskega ozdaja itak ne skrivamo. Predsednik Eisenhower je kot najvišji predstavnik Amerike naglasil, da če zmaga komunistični režim v Indokini, bodo šle surovine iz Indokine pač v korist komunističnemu bloku. Mnogi ameriški industrijam pa bo pretrgana nit življenja.

Tudi Jugoslavija je polna surovin. Tudi ona jih mora izvažati v zamenjavo za prepotrebne stroje, ki jih rabi pri svojem načrtu, da izvede industrializacijo države. To pa brez razlike na režim, ki vlada v eni ali drugi državi.

L.Č.

Nova vladna zastopstva za vnanjo pomoč in mednarodno informacijo

Združene države so pred kratkim spremenile način za upravljanje zunanje pomoči in mednarodne informacije. Kot se je nadomestilo urad Economic Cooperation Administration (Marshall Plan) z uradom Mutual Security Agency, tako se je Mutual Security Agency nadomestilo z uradom Foreign Operation Administration (FOA).

Nova organizacija je nastala 1. avgusta 1953, na podlagi osnove, katero je predložil predsednik, da se strne vse vojaške, gospodarske in tehnične sporede Združenih držav onkraj morja. Istega dne je stopil v veljavo načrt za preosnovno mednarodne informacijske službe in nastal je urad U. S. Information Agency.

Harold E. Stassen, ki je načeloval prejšnji Mutual Security Agency, je ravnatelj urada Foreign Operation Administration. Glasom načrta za preosnovno je podvržen oblasti državnega tajnika, kadar pridejo v poštev zunanje zadeve.

Kot ravnatelj urada Foreign Operation Administration, je odgovoren Mr. Stassen za delovanje prejšnje Mutual Security Agency kot tudi prejšnje Technical Cooperation Administration, dva glavna sporeda za zunanjo pomoč, koja se je preje posebej upravljalo. Drugo navedeni urad je vodil spored za tehnično pomoč gospodarsko zaostalim deželam—vsopred, ki je še vedno znan pod imenom Point Four—kot tudi slične vsoprede za pomoč urada Institute of Inter-American Affairs. Njemu se je istotako izročilo upravo nekaterih manj znanih uradov za zunanjo pomoč. Med te spadajo: podpora ameriškim prostovolnim zastopstvom inozemsko pomoč; pomoč osebam, ki so pobegnile iz dežele, katerim gospodarijo komunisti; obveznosti Združenih držav v zvezi z izredno tehnično pomočjo in pomožnim delovanjem Združenih narodov in z uradom Intergovernmental Committee on European Migration.

Kot je znano, je upravljaval urad Economic Cooperation Administration znatno gospodarsko pomoč deželam v zapadni Evropi, da jim pomaga urediti gospodarstva, katera je vojna zrušila. Nadomestil ga je urad Mutual Security Agency, ko se je uvidelo, da potrebujejo vojaško pomoč. Zadnje spremembe ustroja, s katerim organizirajo Združene države zunanjo pomoč, se je izvršilo z namenom, da se doseže bolj učinkovito in gospodarsko delovanje.

Načrt za preosnovno mednarodne informacijske službe Združenih držav, kateri je stopil v veljavo 1. avgusta, je postavil United States Information Agency na lastne noge. Vrši vso informacijsko službo, katero je vršil prej urad Mutual Security Agency in urad Technical Cooperation Administration. Poleg tega, da upravlja Glas Amerike, vzdržuje novi urad organizacijo z ameriškim poslanstvi v večini dežel sveta, vodi informacijska središča onkraj morja, preskrbuje kino slike in opremo za izobrazbo onkraj morja in vzdržuje poročevalsko službo.

Predsedniku poroča preko urada National Security Council, a v zunanjih zadevah prejema še vedno navodila od državnega tajnika. Vspored za izmeno oseb in dijakov, kateri

DEČEK—JUNAK

MALDEN, Mass., 25. januarja—11-letnemu Robertu Silverstriju je bila poverjena naloga, da čuva doma sedemletnega brata Richarda in starejšega Gaila, ko je v stanovanju nastal ogenj. Oba je rešil iz ognja na prosto.

je spadal preje v delokrog urada International Information Administration, ostane glasom načrta za preosnovno odgovornost državnega tajnika.

Ravnatelj novega urada U. S. Information Agency je Theodore C. Streibert, ki je bil prej vodja Mutual Broadcasting System-a in predsednik postaje WOR. Ko ga je poklical predsednik Eisenhower na novo mesto, je služil Mr. Streibert v Nemčiji kot posebni svetovalec poslaniku Conant v uradu U. S. High Commissioner's Office of Public Affairs.

(Common Council for American Unity)

Ljubljana je dobila nov moderen gostinski obrat

Pred kratkim je pričelo obratovati v Ljubljani novo gostinsko podjetje "Figovec," ki je v ta namen s sredstvi MLO pričelo pred enim letom adaptirati prostore nekdanje trgovine z železnino "Stupica" na Ajdovščini. Novo ustanovljeno gostinsko podjetje bo prekinilo s tradicijo starega "Figovca," ki se ga mnogi Ljubljančani pa tudi drugi, še vedno spominjajo. Gostinski obrat "Figovec" je za Ljubljano tako po značaju gostinske dejavnosti, kot po izredno okusno urejenih prostorih novost, ki bo odigrala pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju turizma v našem mestu.

Profesor ing. arh. Edo Mihevc je skupaj z arhitektom Marijanom Božičem projektiral nove gostinske prostore, za katere ugotavljamo, da so najmodernejši in najlepši, ne samo v Ljubljani, temveč tudi v Sloveniji. Posrečen tloris in skladnost linij, skupaj s povečanimi fotografijami grafik Alojza Spacala, dajejo lokalu tisto prijetno domače vzdušje, kar v podobnih lokalih tudi v inozemstvu pogrešajo. Arhitekt se je pri gradnji in opremitvi lokala posluževal izključno domačega materiala in uslug domačih obrtnikov. Gradbeni dela in instalacije je opravilo gradbeno podjetje "Remont IV." Mizarska dela iz belega javorja, je zelo kvalitetno izdelal Leon Barlič iz Šentvida, pasarska dela pa sta opravila Pirnat in Žmuc.

Čeprav se je otvoritev nekoliko zakasnila, bo novo gostinsko podjetje, katerega dejavnost je težko opredeliti, zadovoljilo vsakega gosta predvsem s hladnimi jedili in slaščicami, pravtako kot z brezalkoholnimi in alkoholnimi pijačami. Medtem ko se bo strožje osebje menjavalo, bo lokal odprt neprekinjeno od 7 zjutraj do polnoči. Poleg moderno urejenega gostišča ima podjetje v svojem sklopu še lastno kuhinjo in slaščičarno, za katero bodo v kratkem prispeli iz inozemstva najodobnejši slaščičarski stroji.

Kačja farma

Kačji ugrizi v večini primerov povzročijo smrt, če pravočasno ne posreduje zdravnik. Znano je, da kače, ki žive v zmerno toplih krajih, niso tako nevarne kakor kače iz tropskih in subtropskih krajev, katerih strup je zelo močan in zelo hitro deluje. Včasih že po nekaj minutah nastopi smrt, če pa je kača zabodla svoje zobe v žilo, že po nekaj sekundah.

Med najnevarnejše kače tropskih in subtropskih krajev prištevamo kobre ali naočarke. Ljudje na najrazličnejše načine rešujejo nesrečnike, ki so jih ugriznile kače: z izsesavanjem strupa, z rezanjem ali izžiganjem mesa na kraju ugriza itd.

Kakor je po eni strani kačji strup smrtonosen, tako ga po drugi zelo uporabljajo v medicini. Ljudje se ga poslužujejo predvsem za izdelovanje seruma proti kačjemu ugrizu.

(Dalje na 3. strani)

Ob Tihem oceanu

Piše FRANK KERŽE

Danes se več piše v naših angleških listih o novi Jugoslaviji, kakor se je kdaj prej. Posebno dosti dobrih člankov pri naša eden izmed najupliveljših ameriških listov—Christian Science Monitor. Izdaja ga sicer tukajšna verska sekta enakega imena, kar pa ne pomeni, da je kak verski list, kakor smo ga bili navajeni v stari domovini. Ta list se ne izgublja v malih svetovnih novicah, ki ne pomenjajo dosti. Ima vrsto dobrih in poštenih člankov o vsem mogočem. Vsled tega vzdržuje na ducate dopisnikov po vsem svetu.

Bili bi ti dopisniki dokaj dobri, če bi ne bili iz Amerike. Vidijo sicer dosti, slišijo tudi, niso pa zmožni presojati, kaj je jedro in kam drže smernice. Je tako, ker imajo premalo izobrazbe. Kaj se to pravi, se vidi najbolj pri naših slovenskih časopisih v Ameriki, ki so tako-sirotni, da bomo kmalu na beraški palici. Veste, pisati je lahko za vsakega, ki se je učil pisanja. Kako malo dogodbico iz življenja ima slednji človek za sabo.

Pisati tako, da je ideja ali misel jasna, pa ni lahko. Naši ljudje se se navadno motijo, ki mislijo, da zna pisati vsak, ki je hodil v šole ali ki spada med izobražene ljudi. Je tako: znanje je ena stvar, prenos tega znanja v pisмено obliko je pa druga. In ta druga spada med umetnost. Umetnost pa je zopet nekaj, kar mora biti prirojeno.

Velika večina vsega, kar je v Ameriki ustvarjenega na tem polju, je dokaj plitko in površno. Vzrok je seveda dokaj površna izobrazba. To do dobro povedal neki nemški dijak, katerega je poslala vlada za leto dni v Ameriko na farme z namenom, da se oba naroda izpozna med sabo. To se pravi, ni bil en sam, pač pa nekaj ducatov, kateri so se vračali te dni v staro domovino. Prišel je k slovesu tudi časnikarski poročevalec in je vprašal skupino, kako sodi ameriške šole. Povedali so različno, a ne pohvalno. Najbolje se je odrezal eden, ki je rekel:

"Med šolami tukaj in v stari domovini je razlika ta, da tam smo hodili v šole z namenom, da se učimo, tukaj pa hodijo v šole z namenom, da pronajdejo, h kateri sportni organizaciji spadajo."

Te dni sem čital v omenjenem listu članek, ki je bil pisan od Reuters, ki je znana evropska časnikarska agencija. Članek piše o Trstu tako na kratko in tako izrazovito, da ga moram omeniti v svoji koloni. Piše med drugim sledeče:

"Politična negotovost visi kakor meglja nad tem mestom ter ogroža to, nekdanje cvetočo luko z gospodarskim propadom. Polagoma zapirajo zavezniške vojaške zavode, izseljujejo vse družine Združenih držav in Anglije od zavezniških čet, kar ima vničujoče posledice za male trgovine v mestu. Osem let so živeli ti trgovci in obrtniki polglavito od tega, da so dobavali hrano za družine vojaštva, zraven tudi vse potrebne izdelke, pa tudi služili so pri vojaških družinah.

"Skoro štiri tisoč vojaških uslužbenecv je bilo že odpuščenih. Mnogi izmed teh so bili med skupino lačnih delavcev, ki so nedavno demonstrirali v tem mestu in naskočili obične restavracije. Mogočno luko, ki je središče vsega mestnega gospodarstva, polagoma zapirajo. Razburjeni pošiljatelji uporabljajo druga sredstva za pošiljanje ali dobavo raznega blaga in to posebno v notranjem ozemlju centralne Evrope.

"Prometna linija mogočnega Lloyd Triestino plove s svojimi ladjami iz Genoe, ki leži na Sredozemskem morju in ne na Jadranskem morju. Avstrijski uvozniki in izvozniki ali avstrijski 'kostumerji' spadajo med naj-

važnejše skupine tega prometa. Danes kažejo vedno manj zaupanja v prihodnost Trsta. Mnogi izmed njih mislijo, da če Italija dobi kontrolo nad Trstom, bo 'svobodna cona' izginila, ker utegnejo nastati mnoge birokratične ovire. Tu tudi pričakujejo, da bo predsednik Tito svojo pretnjo izpolnil in pojde nad Italijo, če bi ta hotela zavzeti cono A.

"Sedanje težave v Trstu sta začela hitro izrabljati pomorska mesta Hamburg in Bremen, spajajoča Nemčiji, ki sta bila od nekdanje konkurenca tržaškemu prometu. Izkušajo pridobiti Avstrijo s tem, da ji obetajo nižje tovarne cene in pa prednosti v lukah. Najnovejšje je to, da utegne biti Avstrija ob svoje blago, če bo trgovala skozi Trst. Uradniki luke v Trstu priznavajo, da gre že precej avstrijskega blaga skozi Nemčijo v tuje luke. Pa to je samo začetek. Večja nevarnost utegne priti v bodočih mesecih.

"Jugoslavija naglo razširja luko v Reki, odkoder izvozi do tritisoč ton svojega blaga, kar je le malo manj, kakor je v Trstu. To pa pomeni začetek konkurence Trstu. Avstriji so začeli uporabljati luko v Reki zlasti za vse tobačne transakcije, ker je Jugoslavija znižala cene prevoza. Tudi ni toliko sitnosti, kakor v Trstu pri tem blagu.

"Marshallov načrt za Evropo je uporabljal Trst za vse blago, kar ga je šlo proti srednji Evropi. To je danes minilo. Kar še pride blaga iz Amerike, gre po Evropi naravnost iz italijanskega pristanišča v Leghorn, koder drži ameriška vlada svoje lastne zaloge. Gospodarski polom Trsta se najbolj vidi po tem, da so tržaški industrijci v strahu za svoj denar. Zato dvigajo denar iz bank in hodijo zastran lepšega na počitnice v Svico. Ljudje odlašajo z nakupom vsega, kar rabijo in kupijo le toliko, kolikor je absolutno potrebno. Tako čakajo z vsem, kar ni nujnega.

"Enako stališče se opaža po cellem mestu: čakaj in opazuj. Posledica tega je, da trgovci ne naročajo več blaga, ki ga potrebujejo. Velika večina tržačanov so prepričani, da ne pride do konfliktov med Italijo in Jugoslavijo. Mislijo, da se bo to vprašanje mirno rešilo. V tem čakanju pa gre rapidno proti koncu. Brezposelnost narašča in na gospodarskem posloplju se kažejo vedno večje razpoke."

Kaj se to pravi? Da gre s Trstom proti koncu. Svoji usodi ne uide. In to vse zato, ker je naša stara domovina dobila moža, ki si je upal reči našim državam in Angliji: ne! Res, kaj takega še ni bilo na svetu. In da je, se vidi po tem, da je Jugoslavija pripravila svojo Reko, kamor gre danes vse blago in odkoder gre ves izvoz. Strašna je ta kazen za Trst, ki mu ne preostaja drugega, kakor žalosten konec. Tako je naša stara domovina dokazala, da Trst ne more živeti brez Jugoslavije.

Ko sem omenjal nemške dijake, ki so se vrnili iz Amerike domov, bi rad povedal še en odgovor, ker je vreden, da se ga zapiše. Časnikarski poročevalec je vprašal dijake, kaj se jim zdi ameriška farma, lepa in bogata v primeri s starokrajškimi kmetijami. Bili so različni odgovori, a najboljši je bil ta:

"Res, ameriška farma je lepa in bogata. Naši so v primeri z njo pravi reveži. Živijo največ, ker pomaga Amerika. A človek, ki prejema od bogatih sosedov, si nehoti zaželi, da bi tudi on imel enkrat toliko, da bi se najejal in napil iz svojega in ne sosedovega.

Da pa ima tudi bogat sosed svoje probleme, vam takoj dokažem. V poslanici na kongres predlaga predsednik Eisenhower nekeke izpremembe pri pod-

pori poljedelstva. To pa ni zato, ker kaj manjka, ampak ker je vsega preveč. Kakor znano, kupuje vlada maslo, ker se ga pridelava več, kakor se ga porabi. Danes imamo v ledenicah 238 milijonov funtov masla. In zaloge raste od dne do dne za milijon funtov. Kaj bo z maslom? Je to taka roba, da se ne drži delj kakor tri mesece, nakar se ne more porabiti nikjer, razven v industriji. Torej: vlada bi rada, da bi šlo maslo spoti, četudi v izgubo. Kupuje ga precej Rusija, kateri ga pa najbrž ne bomo prodali, ker je baje ameriško maslo predobro za komuniste.

Veste, koliko ima v zalogi danes naša država koroze? Nič manj kakor 454 milijonov bušljev. Za to pa nikdo ne vpraša. Če se jo dene na trg, škodi novi korozi. Zakaj naša koroza ni samo od letos, ampak od zadnjih štirih let. Veste, da nabiramo tudi sir? Yes, Sir—imamo ga v zalogi danes 261 milijonov funtov, kar je dovolj, da bi se preživelo z njim vse ljudstvo naših držav za 79 dni.

Kaj pa pšenica? Zadnjega januarja smo jo imeli v rezervi "samo" 127 milijonov bušljev. Letos smo jo pa zopet pridelali toliko, da jo je v kašči naših držav nič manj kakor 428 milijonov bušljev. Kakor veste, smo jo lansko leto "šenkali" Pakistanu en milijon ton, to je bilo neka 54 milijonov bušljev. Letos bomo gotovo imeli zopet tako "priliko," četudi trdijo, da je "šenk" v Ameriki umrl in da ne bo več milijard.

Zadnjič je prišel dregat na naša srca grški kraljiček in njegova boljša polovica, ki je v nekakem ozkem sorodstvu z bivšim nemškimi cesarjem, če kaj to pomeni. Za letos pa imamo naznanjen prihod nekega Turka, ki je tamen za nekaj. Če ni že sultan, je pa kaj drugega. Turki so dobili v osebi strica Sama dobrega bir-manskega botra, ki je pomagal "ubogi turški raji" samo z eno milijardo. In Turki so bili v drugi svetovni vojni tako, kakor v prvi, torej proti nam. Tako se plačuje "zvestoba za zvestobo."

Ker sem že imenoval dva mlečna izdelka v naših kašcah, pride na vrsto še tretji. Saj veste, da je bilo na ribniški ohceti vse sorte mleko, sveže, pineno, sesedeno—zakaj bi mi ne imeli vsaj tri posebne oddelke za produkte od krav. Torej posušenega mleka imamo toliko, da bi ga bilo dovolj za ves narod od 1. januarja do 8. julija—malo več kakor pol leta.

Se en produkt velja omeniti in ta bi bil olje iz bombaževca semena. Januarja meseca ga je bilo v federalnih kašcah samo 407 milijonov funtov. Do danes pa smo ga spravili toliko, da štejemo naše zaloge 914 milijonov funtov.

Vse to bomo več ali manj izgubili. Kdo bo plačal? Ti in jaz, ki sva brez farme. Je tako. Včasih je moral farmer na trg, ne enkrat, ampak tolikokrat, da je spravil svoje pridelke v denar. Danes mu ni treba nikamor. Napreduje volička, pa gresta do bližnje centralne strica Sama. Tam oddajo svoje blago, domov pa neso dolarje.

Naš novi predsednik bi rad videl, da bi se to odpravilo. Ampak je naletel na tako opozicijo, da se je treslo vse okoli. Baje je bila avdijenca pri predsedniku taka, kakor tedaj, ko so živali volile svoje zastopnike.

Pa pravijo, da smo v Ameriki vsi "glih."

ITALIJA NAJ BI SKRBELA ZA SVOJO UREDITEV

New York, V pismu iz Rima, v katerem se obravnava splošna vprašanja Italije, piše predstojnik sredozemskega urada "Christian Sciences Monitora" Stevens, da je Jugoslavija zdaj v italijanskih glavah "edini potencialni agresor." To trditve dopisnik utemeljuje z besedami nekega neugotovljenega "važnega vladnega uslužbenca iz Rima," ki ga Stevens imenuje "inteligenten in dobro poučen, zahodnim silam naklonjen Italijan."

Cepprav ima lahko "inteligentni in dobro poučeni, zahodnim silam naklonjeni Italijan" mnenje, s katerim bi se morala italijanska vlada strinjati, ker je umetna propaganda sovražstva nasproti Italiji eno, resnične koristi italijanskega ljudstva pa drugo, pride pisec obširnega članka o Italiji prav na podlagi tega do sklepa, da se v Italiji kaže, "kako globoka in nevarna je težnja po nevtiralizmu, ki čedalje bolj sovпада s cilji protiameriških nacionalistov in komunistov. Možno namreč pravi, da je glavni argument "važnega vladnega uslužbenca" to, da evropska obrambna skupnost ni posebno dobra stvar, "kakaj to bi bila Italija članica te še ne upostavljene organizacije, ne bi mogla poslati čet na jugoslovansko mejo."

Skandal, ki je nastal z objavo vesti, da je bilo poveljstvo atlantskega pakta (torej ustanova vojaške zveze zahodnih držav) obveščena, da bodo italijanske divizije odrinile na jugoslovansko mejo v avgustu, je bil tudi za države atlantskega pakta vsekakor neugoden. Zda, ko so te čete na jugoslovanski predlog in pod pritiskom neugodnega reagiranja javnega mnenja, ki je obsodilo izvalni ukrep Rima, umaknili, zdaj skušajo s prepričevanjem Američana, najbrž pa tudi drugih, dokazati, da je treba pozabiti na to, da je hotela italijanska vlada izkoristiti atlantski pakt, da bi uresničila svoje pretenzije. Dodatek o "potencialni nevarnosti" pred Jugoslavijo pa naj bi pokazal, da je italijanski odpor proti ratifikaciji pogodbe o evropski obrambni skupnosti v najslabšem primeru prav tako nekakšna jugoslovanska pogruntacija.

To je očitno laže, kakor odkrito priznati, da se zahodne države ne morejo zanesti na italijansko

pomoč pri uresničevanju svojih programov zaradi splošnega razpoloženja, izvirajočega iz bednega notranjega gospodarskega in socialnega stanja v Italiji, ki je tudi glavni predmet Stevensonovega članka.

Stavka, ki je izbruhnila in ki se lahko vsak čas spremeni v splošno otmrtičenje življenja, v Italiji, nikakor ni "komunistično maslo." Tega niti ameriški časniki ne trdijo, čeprav kaj radi v takšnih primerih privlečejo na dan črnobelo merilo. Scrippsov in Howardov tisk na pr. meni, da sodelovanje članov demokratskih sindikatov v zadnji stavki kaže, da gre za važno vprašanje, ki ga vlada ni znala urediti.

"Zdaj, ko se je tržaška kriza ohladila," piše World Telegram, "nova akcija sindikatov grozi, da bo vrgla Pellovo vlado" in napravila škodo italijanskemu gospodarstvu. In že omenjeni Stevens v "Christian Science Monitoru" meni, da vse krize družbenega življenja Italije izvirajo iz negativnega stališča demokratske vlade nasproti zahtevam delavstva, ki niso neopametne.

Kaj potemtakem ostane od kričanja, da je italijanska vlada na šibkih nogah zato, ker ne dobi Trsta in cone A? Kaj res ne more ratificirati evropske pogodbe zato, ker se boji Jugoslavije kot "potencialnega agresorja" ali pa zato, ker je notranje gnala, pa ne more vsiliti ljudstvu zunanje politične rešitve, kakor je, denimo, evropska skupnost, ko ljudstvo zahteva neposredno, otipljivo ureditev perečih notranjih vprašanj?

Trsta krize Italije ne more rešiti. Njena politična bolezen je v kontinuiteti težnj, da bi s pomočjo sil, ki trenutno pod vplivom teh ali onih slepil o morebitni koristi, ki naj bi jo imele od Rima, podpirajo njegove osvajaške naklepe, odvrnili pozornost o nesposobnosti političnih voditeljev, da bi Italijo spravili na njene lastne noge. Čeprav se ameriški tisk zaveda ene strani vprašanja, namreč o notranji krizi v Italiji, še zmeraj ne razume druge strani: da bi Italija najlaže premagala to krizo, če bi se posvetila njenemu obravnavanju znotraj, ne pa da se ukvarja z rovarjenjem, namenjenim osvajanju jugoslovanskega dela Jadrana. J. Levi. (PO "LJUDESKI PRAVICI")

KO SO SREDI GRMENJA TOPOV NA PRIMORSKEM OŽIVELE SLOVENSKE ŠOLE

"Dan 22. oktobra 1943 bo ostal v kroniki naše vasi velik, zgodovinski dan, ko se je po 25 letih sužnosti odprla zopet naša slovenska šola. Mussolinijev raznarodovalni poskus je šel po vodi. Vse milijonske žrtve so bile za stonj, ker Slovenci imamo trde buice, ki se niso omečile pod nobenim pritiskom in ne pod korobačem ..."

Tako je v mali hribovski vasi, nad Cerknem z okorno roko napisal na šolsko tablo oče sedmih otrok, ki je zdaj na prvi šolski dan stal zadaj za otroci v gruči staršev, ki so jim sijale oči, kakor da so še sami postali spet otroci, ko so po tolikih letih opazovali prvo srečanje svojih otrok s slovensko učiteljico.

O svojem prvem dnevu med Primorci je učiteljica Marjanca zapisala v svojo beležnico:

"Ne najdem besed, s katerimi bi opisala svoj prvi dan v šoli. Že sam sprejem me je tako prevzel, da nisem vedela, ali naj smejem in pojem z otroci, ali naj jočem z njihovi starši, ki so bili tako ganjeni, da so bili še sami kakor otroci. Bilo je prečudovito lepo doživeti, kakršna so redka v življenju. Ti ljudje, ti otroci ... Kako so pili slovenske

besede iz mojih ust. Kakor želje, želje ovčke ...

"In slovenske knjige v otroških rokah. Kaj vse bi vedeli povedati ti starodavni abecedniki babic in dedov. 'Prvi koraki', 'Priljubo veselje', in podobno. Mnogi z zaviranimi robovi, brez platnic, vonjajoči po trohni, saj so bili dolga leta, kdove kje zakopani in varno skriti, da so dočakali ta veliki dan ..."

Tako je bilo, ko so sredi grmenja topov in regljanja strojnice med narodno osvobodilno borbo na Primorskem oživele šole — po tolikih letih, končno vendar domače slovenske šole. Še so se kadili zidovi porušeni, požgani domovi, že so ljudje urejali šole. Prinesli so šolsko tablo, ki so jo rešili pred uničenjem, kakor največji zaklad in čakali slovenskih učiteljev.

V baškem okrožju so bili najhitrejši. Že pred 2. oktobrom 1943 je narodnoosvobodilni svet za Primorsko izpolnil najbolj gorečo željo vseh Primorcev in izdal okrožnico o ustanovitvi slovenskih šol, so takrat v 15 vaseh baškega okrožja že delovale. Po 22. oktobru pa so ustanovili šole še v ostalih 12 okrožjih. V času, ko je bilo število šol naj-

višje, so imeli na Primorskem 340 osnovnih šol s 16.158 učenci, ki jih je učilo 481 učitelj.

Le nekaj raztresenih zapiskov je ostalo iz tistih časov, še več pa jih je zapisanih v spominih ljudi. Vsaj zase je ganljiva zgodba, ganljiva po svoji pretresljivi resničnosti. Tiste prve šole, rojene med bobnanjem topov in regljanjem strojnice, seveda niso bile bele šolske palače z velikimi okni in zelenimi klopni. Dostikrat so bile to le napol podrti hiše, hlevi, kozolci. Učitelj je velikokrat poučeval s puško v eni in s knjigo v drugi roki, vedno pripravljen, da postane spet borec, če bi bil izvršen nenaden napad.

Odkod so se vzeli ti slovenski učitelji? Saj so jih že davno Italijani pregnali tje daleč na italijanski jug. Od tam so se vrnili le redki. Vse te učitelje so ljudje izbrali iz svoje srede. Takšne ljudi, ki so nekoč hodili sami v slovenske šole in so bili sposobni za pouk mladine. Seveda je bilo v tistih dneh tudi težko govoriti o rednem pouku, ko

FIVE POINTS PET SHOP
prijazno vabijo na otvoritev v njih novih prostorih na
15241 ST. CLAIR AVENUE
v soboto in nedeljo. 30. in 31. januarja, od 10. zj. do 8. zv.
Nova telefonska številka je **GLenville 1-2131**

FINE FILME
je težko dobiti ker so stroški tako visoki. Toda našemu vodstvu je naloga, da vedno preskrbi najboljše, kar je mogoče, da se zadovolji mnogobrojne posetnike.
RKO KEITH'S E. 105th ST. THEATRE
E. 105 ST. in EUCLID AVE.

INCOME TAX RETURN
Kakor vsako leto, tako tudi letos rojakom pomagamo izvršiti listine za dohodninski davek (Income Tax Return.)

DARILNI PAKETI
Pošiljamo pakete z živili v vse evropske države, potom najsolidnejše tvrdke, "CITRUS" preko Trsta, ter potom dobro poznanega lastnika, **ALEKSANDER GOLJEVŠEK**, dospejo prejemniku v teku 14 do 21 dni.

DENARNA NAROČILA
Pošiljamo po najboljši dnevni ceni v vse evropske države in vsaka pošiljatev je jamčena.

POTOVANJE
Ker so parniki za mesec maj, junij in julij, običajno vedno napolnjeni, da so težko dobiti prostor, zatoraj smo angazirali za potovanje na zračno linijo, (Avijon, Airline), med 10. in 15. junijem, za kar vam lahko preskrbimo prostor. Toraj ako nameravate letos potovati in obiskati rojstno domovino, se takoj prijavite, da za vas vse potrebno uredimo za potovanje. Nekaj dolarjev pač več stane avijon kot parnik, kar pa si prihranite na času, ker ste v par dneh doma, mesto 10 dni potovanja, ter nimate težkoč s presedanjem iz parnika na vlak in obratno.

Za vse podrobnosti in informacije, se zglasite, pišite ali kličite na poznano potniško tvrdko.

Steve F. Pirnat Co.
6516 ST. CLAIR AVENUE HE 1-3500
CLEVELAND 3, OHIO

Uradno obvestilo
Članom in društvom-članom korporacije
"SLOVENSKI DELAVSKI DOM,"

15335 Cleveland Road,
CLEVELAND, OHIO

LETNA REDNA SEJA
korporacije S.D.D.

se vrši

v nedeljo,
dne 31. januarja 1954

v spodnji dvorani SDD

PRICETEK OB 2. URI POPOLDNE

Za direktorij Slov. delavskega doma

VINCENT COFF, tajnik.

nihče ni prav vedel, kdaj in odkod bo spet vdrl sovražnik. Kakor se je to primerilo, je bila za vse prva skrb pomagati učitelju, da se reši in po možnosti rešiti še šolsko tablo.

V enem ohranjenih zapiskov, pripoveduje učitelj o materi svojega učenca, ik mu je pripovedovala:

"Tako sem srečna, da za moja otroke šola ne bo več grozen kraj, pred katerim bi dan za dnem trepetal kakor sem jaz nekoč. Oh, saj me je strah še zdaj, če pomislim na to. Na tistega italijanskega učitelja z do vratu zapeto črno fašistično srajco, ki mi je nekoč pljunil v usta, ker sem v šoli slovensko spregovorila ..."

Ohranili so se zapiski z imeni padlih učiteljev. Tam je med drugim opisan, kako so četniki na zverinski način zaklali sestro heroja Vojka, ki je bila učiteljica, kako so ranili pomožno šolsko nadzornico Jelko Jaklič na njenem uradnem potu, kako so hoteli podkupiti otroke, da bi izdali, kje se skrivajo učitelji, pa se ni nikdar nihče zagovoril.

Vmes je tudi pismo Marije Majnikove-Majde, šolske nadzornice iz Istre, ki je med drugim zapisala: "Težko je in verjetno ne bom ostala živa. Izvršila pa bom svojo dolžnost."

Leta 1944 je bilo šolstvo na Primorskem do kraja organizirano. Šolske zadeve so pretresali roditeljski sveti, v katerih so bili zastopniki staršev, terenskega odbora Osvobodilne fronte, protifašistične ženske zveze, učilji in mladina. Že od 9. novembra 1943 je veljal odlok o obveznem pouku do 14. leta. Z vseh strani so prihajala poročila o porastu šol. Tiskarna "Slovenija" je razpošiljala med mladino "Mladi rod." Prvo številko "Mladega roda" so tiskali v 400 izvodih, peto pa že v 1.500 izvodih.

(Slovenska izseljenska matica)

ISČE DELO

SLOVENSKI KARPENTER
prevzame vsakovrstna mizarska dela za prenavljanje ali popraviljanje.
Pokličite kadarkoli
IV 1-7133

HIŠE NAPRODAJ

Hiša bungalow tipa, s 5 sobami, se prodaja.
Leta 75 čevljev široka. Proda se radi odhoda iz mesta. Se lahko selite takoj.
Odpri na ogled od 2. do 7. ure zvečer
Vprašajte na
18707 Muskoka Ave.

DELO DOBIJO MOŠKI

ELEKTRIČAR
MILLWRIGHT

Mora biti pripravljen delati katerikoli šift. Visoka plača od ure. Mora imeti vsaj tri leta izkušnje v tovarniškem delu.
Intervju od 8. zj. do 4.30 pop. od ponedeljka do petka.

FISHER BODY
(EUCLID TOVARNA)
DIVISION
OF GENERAL MOTORS CORP.
20001 EUCLID AVE.
EUCLID, OHIO

SAVE FOR YOUR INDEPENDENCE
BUY U.S. SAVINGS BONDS

PRIHRANITE!
Z PLINSKIM
SUŠILCEM

THE EAST OHIO GAS COMPANY

KAČJA FARMA

(Nadaljevanje s 2. strani)
Za izdelavo seruma jemljejo v posebnih medicinskih institutih, kjer kače goje, strup kačam direktno iz zob. V Bankoku je "Saovarha Institute" — "Kačja farma," kjer pod strokovnim nadzorstvom in v povezavi s svetovno zdravstveno organizacijo goje veliko število različnih vrst strupenih kač. Kače goje v ograjenih bazenih, ki so napolnjeni z vodo in iz varnostnih razlogov pokriti z žičnato mrežo. V enem izmed teh bazenov so razne kače, ki žive v močvirjih. Dolge so okoli enega metra, po sebi pa imajo — kakor zebra, črne in rumene proge. To so zelo nevarne kače, ki žive v indijskih močvirjih. V drugem bazenu pa goje samo kobre.

Za obiskovalce je zelo zanimivo, kadar kačam vzamejo strup. Postopek ni kompliran. Kači pomole v usta okroglo steklenico, v katerega kača ugrizne in pri

PREDELUJEM IN
PRENAVILJAM

kuhinje in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfaltno pod in stene obijem z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).
Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.
Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM

INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

Zakrajsek Funeral
Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

RAZNO

AVTOMOBIL NAPRODAJ
Buick 50-Roadmaster, v zelo dobrem stanju, se prodaja. Garancija za 90 dni kakor za nov avtomobil. Oglejte si ga pri
BRODNEK BROS. FURNITURE
AND APPLIANCE
na 16013 Waterloo Rd., IV 1-6072

pritisaku iz zoba izteče strup. Seveda pa je treba imeti za to nekaj vaje in kača mora človeka poznati, ker bi ga sicer napadla.

Najzanimivejša pa so kraljevske kobre. Te kače so dolge tudi do pet metrov. Za hranjenje kraljevske kobre so potrebni trije ljudje. Prvi jo drži za vrat, drugi za zadnji del, medtem ko ji tretji vlije po lijaku mleko v usta.

Dva pogrebna
zavoda
za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite

A. GRADINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1003 East 67th St.
KLEVENAND 1-2045 - KLEVENAND 1-5099

V NAJEM

OPREMLJENO SOBO
se odda v najem poštenemu moškemu ali ženski.
Ima vse udobnosti.
Pri mirni družini.
Pokličite
EX 1-3895

Vdova želi dati
sobo ženski, ki bi bila v družino.
Vprašajte na
1251 East 167th Street,
po 5. uri zvečer

DELO DOBIJO ŽENSKE

Izvrstna prilika za mlado žensko ali dekle, ki bo zdaj graduirala iz High šole, da se izuči za

DELO NA BANKI
Izkušnja ni potrebna. Prijetne delovne razmere.

Za podrobnosti se obrnite na
ST. CLAIR SAVINGS
and LOAN CO.
6235 ST. CLAIR AVENUE
HE 1-5670

Oglašajte v . . .
Enakopravnosti

stane manj za inštalirati
. . . manj za obratovati!

Skupni stroški dostave, normalna vzpostava in garancija za PLINSKI sušilec so znatno manjši kot pa za druge vrste. V večini slučajev, so stroški inštalacije vračani v nakupni ceni.

Samo PLINSKI sušilec vam nudi sušenje po en cent za kopico. In to je le ena petina — mnogokrat tudi manj — stroškov za obratovanje drugih vrst avtomatičnih sušilcev.

Zapomnite si to, ko kupujete . . .

1. Nedavni pregled samo-poslužnih perilnic v Clevelandu, kjer ekonomija in zanesljivost največ pomenijo, izkazuje, da jih 40 izmed 43 rabi ekskluzivno PLIN za sušenje!
2. Izdelovalci sušilcev za perilo, ki nudijo v tem okolišču več vrst kuriva za sušenje perila, poročajo, da njih prodaje izkazujejo prednost 2-proti-1 za PLIN!

Sledite programu Ethel Jacksonove na "Women's Window" od ponedeljka do petka, WEWS, Channel 5, ob 1. pop.

Gas
I every hour every day
you're glad it's
Gas
THE EAST OHIO GAS COMPANY

AVGUST SENOA:

Diogenes

Zgodovinska povest iz 18. stoletja

(Nadaljevanje)

"Kaj je to, Rezika?" je vprašal častnik in vrgel odprto pismo zraven nje. Terezija ga je mirno pogledala.

"Kaj je to, Rezika? Govori!" je poročnik udaril z nogo. Grofica je z leno roko vzela papir, pogledala vanj in rekla hladno:

"Dopust za tri mesece."

"Mar sem jaz prosil za dopust?"

"To ve polkovnik."

"Tvoj, mož!" je vzkipeł častnik.

"Tvoj zapovedovalec."

"Kača! To so tvoji prsti! Zakaj me podiš od sebe?"

"Ker si mi v napoto."

"Jaz! Uh!"

"Ti si prismođa! Odpotuj! Potrebujš denarja?"

"Ne potrebujem. Nikamor ne grem."

"Moraš! Na, vzemi to mošnjo cekinov. Pojdi na Dunaj, tam so lepa, dekleta. Vidiš, da nisem ljubosumna."

"K zlodeju tvoji cekini!" je zaškrtal častnik in ji vrgel mošnjo pred noge. "Jaz hočem tebe."

"Ti si nor."

"Tebe hočem, nobene druge."

"S kakšno pravico? Si moj mož? Jaz sem grofica, a ti?"

"Fuj! Po vsem tem take besede! Ubil bom tebe, ubil sebe."

"Ha, ha, ha!"

"Ne posmehuj se!"

"Kako ne zaboga? Ti si otrok."

"Rezika, nikar!" je zasikal častnik. "Nikar, ti pravim! Sluhtim, kam hočeš. Marsikaj mi je prišlo na ušesa—za nekakega mladega Hrvata. V srcu mi kipi bes. Menda me poznaš? Pri Bogu!..." in je skočil kakor nor proti zidu, na katerem sta visela dva s srebrom okovana saka.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

REAL ESTATE
FOR SALE

SIX ROOM BRICK RANCH — Cabinet kitchen, gas heat, full basement, 2 car garage, carpeted, near all transportation and St. Francis B. parish and public schools. Lot 34x125 ft. Call owner. TUXedo 9-1399

BUSINESS OPPORTUNITY

For Sale by owner — BEAUTY SALON — 5240 N. Clark. Fully equipped, modern, well established 28 years, nice living quarters. Excellent clientele and permanent wave following. Must sell reasonable due to health. Near transportation, schools, churches. See it to appreciate a real value. Call EDgewater 4-0658 ARdmore 1-3200

DOMESTIC FEMALE

GENERAL HOUSEWORK — Girl or woman. Live in, own room. Must like children. \$35 week. One weekday and Sunday off. Oak Park. VILLage 8-0184

GENERAL HOUSEWORK — Stay. Must like children. Own room; one who wants good home, small salary. ORchard 5-1357

WANTED TO RENT

5 ROOM APARTMENT needed — 1st or 2nd N. W. Middle aged couple, both steadily employed, no children or pets. Member St. Hilary's parish. At present address 11 years. LONgbeach 1-6305, Saturday, Sunday or evenings

mokresa. Toda grofica je šinila pokonci kakor kača in se postavila pred orožje; obrvi so se je stisnile, oči zaplamtele z demoniskim žarom.

"Proč!" je zavpila in dvignila glavo.

"Ne," je poročnik ves iz sebe razprostrl roke, "ne pustim, da te drugi ljubi, tebe, lepo, prekrasno žensko."

"Proč, obsedenec! Pozvonila bom, da te odpeljejo k profesor. Namesto na Dunaj, boš šel v ječo."

"Jaz te bom pa izdal možu, grofu," se je postavil poročnik in se nasmehnil hladno in porogljivo.

"Ah!" je siknila Terezija in zažarela od jeze do temena; skočila je kakor furija k mizi, pograbila bič in zamahnila proti fantu, da ji je bela roka zasijala ko svetel oblak. "Podlež! Strahopetec! Fuj! Tako mi vračaš? Meni, ki sem te naredila za častnika, ko ti plačujem dolgove, ki ti jih nakopavajo konji, karte, šampanjec in ničvredna dekleta? Oh, da sem bila tako slaba, tako slepa, Bog nebeški!" Terezija je zavrtela glavo, da so črni kodri zaplesali okrog čela kakor kačice. "Na kolena! Na kolena!" je zavreščala in dvignila bič, oči pa so ji zagorele v divjem besu. "Ne boš, a?"

Poročnik je prebledel in zadržal, na čelu so mu nabrekli žile. Prepaden je izbulil oči in—se zrušil na kolena.

"Evo me, Rezika!"

Lepa ženska je prekrizala bele lahti, nakrenila glavo in ga gledala s porogljivim nasmehom.

"Podlež, me boš izdal?"

"Ne, oprost."

"In več, kaj bi grof storil? S palico bi te spodil. Jaz ne vprašam, kaj on dela, on ne vpraša, kaj jaz delam. Vstani, podlež!"

Poročnik je vstal.

"Poberi mošnjo."

Pobral jo je.

"Zdaj pa na pot, zelenec! Sploh ni vredno, da se s teboj..."

"Grem, Rezika! Toda oprost mi!"

"Na," je ostro odgovorila grofica in mu ponudila roko v poljub. "Bedak! Domišljava glava! Misliš, da sem samo zate na svetu? Da nimam drugega posla, kakor s teboj ljubimkati? Si pozabil, po kaj sem prišla sem? Da moram ujeti za vsako ceno v svojo mrežo čimveč slepih Hrva-

tov za naše namene. Vidiš, kako si bedast! Pojdi, odpotuj! Razveseljuj se, kolikor hočeš. Mar bi te ne mogla s kakšnim izgovorom dati za tri mesece zapreti, da me ne motiš? Sem mar to storila? Ne, dajem ti dopust, dajem ti cekinov. Priznaj, podlež, da si nehvaležen."

"Sem," je zajekel mladenič.

"Ampak poslušaj," mu je zagrozila z bičem, "ne delaj prevelikih dolgov! In nobenih škandalov—sicer boš šel za poročnika v Liko. Če se povrneš, kot je spodobno, boš spet našel Reziko. Srečno pot! Adieu!"

"Takšno slovo!" je rekel pretrgano.

"Pojdi, šandor," mu je pokazala z roko in poročnik je odšel s pobešeno glavo.

Grofica je težko sopla, krasne bele roke so ji še zmerom drhtele od jeze, kakor bi se zvijala gladka kača, in zdaj pa zdaj so se ji v očeh ukresale iskre. Stopila je pred zrcalo in si z obema rokama uredila bujne lase, pri tem pa je mrmrala skozi zobe cigansko melodijo. Nato je vzela iz omare pismo in ga skrila v nedrje. V sobo je pritekla Fruzika in povedala, da prihaja neznan tujec v francoski noši. Grofica se je zdrznila.

"Dobro, Fruzika, pojdi!"

Na vratih se je pokazal gospod Janković, oblečen v obleko iz vijoličastega žameta po najnovejši francoski modi. Lepi kavalir je držal z levico ročaj tankega meča, v desnici pa klobuk na tri roglje. Globoko se je priklonil in dejal:

"Antoine de Janković est a vos ordres, madame la comtesse."

(Anton pl. Janković vam je na uslugo, gospa grofica.)

"Bon jour, cher chevalier," se

je grofica priklonila izredno mično, "mille remerciements! Agrées," (Dober dan, gospod vi-te. Tisočkrat hvala. Izvolite.) je končala in pokazala stol, kamor je kavalir med globokim poklonom sedel. Grofica je nadaljevala:

"Oprostite mi mojo drznost, ker nisem gospodarica vašega časa."

"Ne vem, kateremu gospodarju bi bil moj čas bolj radovoljno suženj kakor vaši lepoti."

"Čudno se vam zdi, chevalier, da sem vas povabila iz vašega zatišja k sebi. Toda vi ste sramec, olik pa ne pusti, kakor veste, da bi poročna ženska obiskala samca."

"Popolnoma soglašam, grofica," se je poklonil Janković.

"Moram takoj povedati, zakaj vas nadlegujem. Pšenice bi rada kupila."

"Pšenice?" se je začudeno zdrznil plemič.

Da! Ha, ha! Kaj gledate tako debelo?" se je zasmejala Terezija. "Moja proza vas je polila z mrzlo prho, kajne? Da, pšenice. Slišala sem, da jo imate veliko zalogo."

"Imam."

"No vidite! Morda se pobotava. Moj mož, grof Adam, ki se je tu naselil..."

"Za stalno?" je naglo vprašal Janković.

"Hm, da! Dokler bo mogoče," je povedala v zadregi pa takoj nadaljevala:

"Grof Adam bi rad pomagal prometu te blagoslovljene zemlje, zato hoče razživeti trgovino z žitom."

"Res hvalevreden namen," je pripomnil kavalir.

"Kajne?" je pokimala grofica in se potolčkjala s pahljačo po

krilu. "Grof, da vam ta posel natančneje razložim, je človek poln dobre volje, željan dela. Vojaška služba ne godi njegovemu zdravju et vous consietez, da se vojaščina samo v vojski lahko imenuje delo. O politiki nočem govoriti; dasi o tej visoki umetnosti nič ne razumem, sem toliko vendar opazila, da je to brezkončna pot, posuta s trnjem, mreža, zapletena v sto zank, iz katere ni izhoda in se človek nazadnje samo je. Vidite, na materialno delo a srečo dežele nihče ne misli; ljudje menijo, da je ta svet, ki ga je Bog ustvaril, pragozd; ta naj rodi sam od sebe, deklamirajo o idealnih ciljih — in konec. Grof Adam se je lotil, da bi povečal dohodke, odprl je hrvaški trgovini žilo do morja, zato se vam bo zdelo povsem naravno tisto, kar ste v prvem hipu začutili kot paradoks. Plemič—pa prekupčevalec z žitom! Grof vam je hotel vse to pojasniti sam—zvedel je namreč za bogat

prihodek vaših posestev —, toda nujen vojaški opravke (saj veste, da mora človek imeti nekovanjanje obliko zaradi predsodkov ljudi) ga je poklical drugam. Zato mi je naročil, naj z vami jaz sklenem kupčijo, da vas ne bomo vnovič nadlegovali."

"Ne vem," se je nasmehnil Janković, "ali naj se Bogu zahvalim za tisti nujni vojaški opravke, ki mi je dal priložnost, da mešetarim s tako krasno trgovico, ali naj se kesam, da ne morem spet priti in vas, gospa grofica, tako dvakrat videti. Duša me kar sili, da opravi danes samo pol posla, pol pa drugo pot, seveda, če boste spet zastopnica gospoda grofa Adama."

"Bojim se tega trgovanja, chevalier, ker ste preveč dvorljiv trgovec, a taki ljudje so nepopustljivi."

"Au contraire, comtesse! (Namam—zvedel je namreč za bogat

sprotno, grofica.) Bojim se; kup-

čija bo zame vsekakor slaba, kajti vaša nepremagljiva spretnost bo moji pšenici izpodbila ceno."

"Ne čudite se moji spretnosti. Od mladih nog se ukvarjam z gospodarstvom. Zdaj pa na delo. Koliko mernikov žita imate?" je vprašala grofica pa vzela papir in pisalo.

(Dalje prihodnjič)

Društveni koledar

FEBRUARIJA

14. februarja, nedelja—Koncert pevskega zbora Slovan v SND, St. Clair Ave.

APRILA

4. aprila, nedelja—Spomladanski koncert zbora Zarja v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

11. aprila, nedelja—Koncert Glasbene Matice v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko užaloščeni in s solznimi očmi naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je kruta smrt posegla s svojo koščeno roko v našo sredo in nam odvzela našega ljubljenega soproga, dobrega očeta, sina in brata

1911

1953

Andrew Mlozek

Blagopokojnik je podlegel dolgotrajni bolezni dne 29. decembra 1953. K večnemu počitku smo ga položili dne 2. januarja 1954 iz Zakrajškovega pogrebneega zavoda in po opravljeni sv. maši zadržnici ter cerkvenih pogrebnih obredih, smo njegovo truplo položili v naročje materi zemlji na pokopališču Calvary.

Pokojnik je bil rojen v Clevelandu in je bil ob času smrti star 42 let. Služil je dve leti z ameriško armado in sicer od leta 1944 do leta 1946. Delal je 24 let pri Willard Storage Battery Co. ter je bil član društva Clevelandski Slovenci št. 14 S.D.Z.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence in cvetje h krsti pokojnika v njegov zadnji pozdrav in nam v dokaz in tolažbo, da ste ga ljubili in spoštovali.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duše pokojnika.

Enako iskrena hvala tudi vsem, ki so darovali v gotovini.

Najlepša hvala vsem, ki so poslali sožalne kartice in na en ali drugi način izrazili svoje sočutje v dneh naše žalosti.

Posebna hvala mojemu stricu Frank Sveti v Conemaugh, Pa. in njegovi družini za krasni venec in darovane sv. maše za pokojnika.

Hvala Willard Storage Battery Co. za krasni venec, kakor tudi National Survey Inc. ter društvu Clevelandski Slovenci št. 14 S.D.Z.

Našo iskreno zahvalo naj sprejmejo sosedje in prijatelji na E. 60 St. in Lambert Rd. v South Euclid za krasen skupni venec.

Zahvalo naj sprejmejo fantje in dekleta pri Richman Bros. in Company za lepo darilo v gotovini.

Dalje hvala vsem, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugu pri pogrebu, vsem, ki so prišli pokojnika pokropiti ko je ležal na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so ga sprejli na njegovi zadnji poti na mirodvor.

Srčna hvala Rev. Tomcu za podelitev sv. zakramentov za umirajočega na domu. Hvala Rev. Bazniku za sprejem iz Zakrajškovega pogrebneega zavoda v cerkev sv. Vida, za opravljeno zadužnico in pogrebne obrede, ter za spremstvo na pokopališče.

Iskrena hvala pogrebem ki so nosili krsto pokojnega.

Hvala lepa tudi Zakrajškovega pogrebneega zavoda za vso poslugu in res lepo urejen pogreb.

Bodi vsem, ki so nam stali ob strani v dneh bolezn pokojnika, ga obiskovali in tolažili ter lajšali bolečine, kakor tudi nam bili v vsestranskem pomoč in tolažbo ob njegovi smrti, izrečena naša iskrena hvala. Bog vam plačaj stotero!

Preljubljeni soprog, oče, sin in brat! Tako rad bi še živel in tako radi bi Te ohranili med nami, a prišla je neizprosna smrt in Te odvedla v najlepših letih Tvojega življenja tja, odkoder ni več vrnitev. Prestal si muke in bolečine hude bolezni in duša Tvoja se zdaj raduje tam gori nad zvezdami. Srca naša so polna žalosti, vsaj smo Te vsi tako ljubili. Edina tolažba nam sedaj je, da se enkrat združimo vsi skupaj pri Bogu, kjer bomo uživali Njegovo dobroto in se skupno veselili na vekomaj.

Počivaj v miru, dragi, spomin na Te si ohranimo v naših srcih do konca naših dni!

Luna in zvezdice svetijo na samotni grob, kjer spava naš ljubi soprog, oče, sin in brat, katerega smo ljubili, a ga nismo mogli rešiti.

Luč naj nebeška za vedno Ti sije, v mislih med nami bodeš vsak čas, in edina zdaj tolažba nam je ostala, da bo pri Bogu enkrat srečno svidenje.

Žalujejo ostali:

MARIE, rojena SVETE, soproga
RONALD in RICHARD, sinčka
FRANCES ZAKRAJSEK, mati
JACOB ZAKRAJSEK, oče
RUDOLPH MOZEK, brat
MARY MOZEK, svakinja
GERALDINE, KATHLEEN in
MERIBETH MOZEK, nečakinje
FRANCES ZAKRAJSEK, polsestra
EDWARD MOZEK, polbrat
in več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 27. januarja 1954.

Prescription to be Filled

TISKOVINE

IZDELANE V TISKARNI

Enakopravnosti

SO LIČNE IN V NAJNOVEJŠEM TISKU

—Cene so zmerne—naročila hitro zgotovljena—

Se priporočamo društvom,

trgovcem, obrtnikom in posameznikom

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.